

Sotaorpopatsaan
paljastusjuhla
Lappeenrannassa 12.8.2012
saarna kenttäpiispa Hannu
Niskanen

11.helluntain jälkinen sunnuntai, Evankeliumiteksti Matteus 11:20-24

Sitten Jeesus alkoi soimata niitä kaupunkeja, joissa hän oli useimmat voimatekonsa tehnyt, siitä etteivät ne olleet tehneet parannusta: "Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Betsaida! Jos teidän kaduillanne tehdyt voimateot olisi tehty Tyroksessa tai Sidonissa, niiden asukkaat olisivat jo aikoja sitten verhoutuneet säkkiin ja tuhkaan ja kääntyneet. Minä sanon teille: Tyros ja Sidon pääsevät tuomiopäivänä vähemmällä kuin te. "Entä sinä, Kapernaum, korotetaanko sinut muka taivaaseen? Alas sinut syöstään, alas tuonelaan saakka! Jos sinun kaduillasi tehdyt voimateot olisi tehty Sodomassa, se olisi pystyssä vielä tänäkin päivänä. Minä sanon: Sodomaa pääsee tuomiopäivänä vähemmällä kuin sinä."

* * *

VASTUU YHTEISESTÄ ELÄMÄSTÄ

Harhautunut yhteisö

1970-luvulla maassamme vieraili romanialaissyntyinen pappi Richard Wurmbrandt. Hän kertoi kristittyjen vainoista syntymämaassaan. Vieraan julistus kuitenkin jakoi mielipiteitä. Monissa seurakunnissa hänet torjuttiin. Jopa valtiovallan taholta pyrittiin asettamaan esteitä hänen toiminnalleen. Tiedotusvälineissä Wurmbrandtin väitettiin julistavan kylmän sodan hengessä amerikkalaista propagandaa. Itsekin olin tiukasti tällä "virallisella" linjalla.

Myöhemmin osoittautui, että tämä pappi oli puhunut totta. Samalla tavoin mikä tahansa ihmisyhteisö, kirkkokin, voi kääntää selkensä totuudelle ja hiljaisesti hyväksyä sellaista, mitä ei saisi hyväksyä. Yksityisen ihmisen on usein vaikea asettua enemmistön kantaa tai ns. yleistä mielipidettä vastaan. On helpompaa kulkea virran mukana.

Tämän päivän evankeliumissa mainitaan nimeltä useita ihmisyhteisöjä, jotka olivat ajautuneet harhaan. Korasin, Betsaida ja Kapernaum olivat kaupunkeja Galileassa, Jeesuksen toiminnan ydinalueella. Niiden tilaa Vapahtaja tarkasteli murheellisena ja kohdisti niille vakavia sanoja. Ulkonaisesti kaikki tosin oli hyvin. Noissa kaupungeissa ei rehottanut sellainen meno kuin muinaisessa Sodomassa tai pakanallisissa suurkaupungeissa Tyroksessa ja Sidonissa. Sodomasta kertoo tämän päivän Vanhan testamentin lukukappale, että sieltä ei löytynyt kymmentäkään Jumalaan turvaavaa ihmistä. Kuitenkin Jeesus joutui sanomaan, että jos muutosta ei tulisi, Korasinin, Betsaidan ja Kapernaumin tulisi käymään huonommin kuin Sodomian, Tyroksen ja Sidonin.

Väärä tie vie tuhoon

Miksi Jeesus oli näin ankara kotiseutunsa kaupunkeja kohtaan? Siksi, että ne eivät olleet tunnistanee etsikkoaikaansa, Jumalan puhuttelua. Niissä oli nähty paljon Jeesuksen voimatekoja, sellaisiakin, joista ei Raamatussa kerrota. Johanneksen evankeliumin lopussa sanotaan, että ”paljon muutakin Jeesus teki. Jos kaikki vietäisiin kohta kohdalta kirjaan, luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa.” Kotiseudullaan Jeesus oli parantanut monia sairaita. Vaativan lakihurskauden sijasta hän oli julistanut noiden kaupunkien kaduilla Jumalan ääretöntä armoa ja rakkautta. Esimerkillään ja opetuksellaan hän oli opettanut ihmisiäkin oman edun ajamisen sijasta rakastamaan toisiaan.

Kaikki tämä oli kuitenkin ollut turhaa. Kaupungit eivät ymmärtäneet omaa tilaansa. Ne eivät halunneet muutosta vaan antoivat elämän soljuja vanhoissa uomissa. Itsekkyys, oman edun tavoittelu, Jumalan armon torjuminen jatkuivat. Matka kohti rappiota ja tuhoa jatkui ulkonaisesta rauhasta ja hyvinvoinnista huolimatta.

Lopulta noille kaupungeille tapahtui Jeesuksen ennustuksen mukaisesti. Kapernaumista on nykyisin jäljellä kappale synagogan lattiaa ja muutama kaatunut kivipylväs. Korasinin rauniot löytyivät joitakin vuosikymmeniä sitten Kapernaumin luoteispuolelta, rauniokummusta. Betsaidasta tiedetään vain, että se on sijainnut lähellä paikkaa, jossa Jordan laskee Gennesaretin järveen. Vastaavasti Tyros ja Sidon taas ovat tänäkin päivänä suuria, eläviä kaupunkeja nykyisen Libanonin alueella.

Miten Vapahtajamme mahtaa tänään arvioida meitä ja meidän yhteisöjämme. Ovatko valtiomme, kirkkomme, kotikaupunkimme tai -kuntamme valmiit arvioimaan itseään Jumalan tahdon näkökulmasta ja tekemään parannusta? Rakastetaanko keskuudessamme lähimmäisiä? Pidetäänkö kiinni totuudesta ja oikeudenmukaisuudesta?

Toivon merkki

Herramme vakavien sanojen ääressä vietämme tänään juhlaa. Meille sotaorvoille tämä päivä on tärkeä päivä. Tämä enimmilläänkin muutaman kymmenen tuhannen ihmisen joukko on elämässään kantanut sodan haavoja monin tavoin. Isän menetys on kulkenut mukana arpeutuneena, mutta yhä vielä aristavana haavana läpi koko elämän. Niin käsittämättömältä kuin se tuntuukin, monia sotaorpoja on lapsuudessa kiusattu juuri orpouden takia. Siksi koko asiasta on mieluusti vaiettu. Heidän yhteiskunnalta saamansa - useimmiten varsin vähäinen - tuki on herättänyt kateutta. He ovat kokeneet olleensa tietyllä tavalla katveessa, unohdettuina yhteiskunnassamme. Sotaorpomuistomerkki on näkyvä ilmaus muutoksesta. Se ilmentää arvostusta tälle joukolle, joka on antanut oman vahvan panoksensa isänmaamme puolesta. Vaikka tekstimme mukaan yhteisön on usein vaikea muuttaa suuntaansa, tämä päivä on kuitenkin pieni merkki siitä.

Armon varassa

Kaikkina aikoina ihmistä ja hänen yhteisöjään uhkaa vaara ajautua harhaan, sellaiseen, mikä on tuhoisaa ja pahaa. Usein sitä ei ole helppo tunnistaa ja myöntää. Vastuu yhteisestä elämästä on meillä jokaisella. Emme voi ulkoistaa omaa vastuutamme esimerkiksi johtajille ja päättäjille. Herramme kutsuu meitä kaikkia henkilökohtaisesti parannukseen. Sanassa on meille myös vakava kehotus ”Jos te tänä päivänä kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydäntänne”. Kaikkien pitää osaltaan toimia kodin, kaupungin, isänmaamme ja viime kädessä koko maailmamme hyväksi.

Tarkkaan ottaen emme omilla voimillamme pysty elämäämme parantamaan ainakaan siinä syvässä merkityksessä, kuin Vapahtaja evankeliumissamme tarkoittaa. Kirkkomme tunnustuksen mukaan parannus ei ole muuta kuin katumusta synnin vuoksi sekä samassa kuitenkin uskomista Kristuksessa meille valmistettuun armoon. Kun turvaamme armoon ja se saa vaikuttaa yhteisessä elämässämme, me kuljemme elämään vievää tietä, rakkauden, vastuunkantamisen ja keskinäisen huolenpidon tietä.